

پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا) بررسی کرد؛

با ۱۰ شاخص برتر بورس‌های مطرح دنیا آشنا شوید

به باور سرمایه‌گذاران بازار سرمایه، شاخص‌های بورس در سراسر جهان به عنوان دماسنج اقتصادی آن کشور برشمرده می‌شوند؛ بر همین اساس، این شاخص‌ها به عنوان شاخص پیشرو که نشان‌دهنده چشم انداز اقتصاد جهانی است در سرتاسر دنیا مورد استفاده قرار می‌گیرند.

به گزارش واحد بورس، بانک و بیمه گزارش خبر، شاخص‌های بورس در واقع معیارهای مهمی هستند که با بررسی و تحلیل آن‌ها، می‌توان وضعیت گذشته و حال بورس را از جنبه‌های مختلف تاریخی، اقتصادی و همچنین موضوعاتی همانند وضعیت سیاسی و اجتماعی، ارزیابی کرد. این شاخص‌ها توسط بیشتر معامله‌گران به عنوان شاخص اول بازار شناخته می‌شوند و با توجه به تأثیر بسیار زیاد وضعیت اقتصادی بازار سرمایه هر کشور، این شاخص‌ها به عنوان شاخص پیشرو که نشان‌دهنده چشم انداز اقتصاد جهانی است در سرتاسر دنیا مورد استفاده قرار می‌گیرند.

۱- شاخص صنعتی داوجونز (Dow Jones index)

شاخص صنعتی داوجونز قدیمی‌ترین شاخص بورس اوراق بهادار نیویورک است که تغییرات قیمتی سهام ۳۰ شرکت برتر صنعتی، ۲۰ شرکت حمل و نقل و ۱۵ شرکت خدماتی را نشان می‌دهد. ۵۷ شرکت از ۶۵ شرکت در شاخص متعلق به بورس نیویورک و بقیه متعلق به نزدک است. میانگین صنعتی داو جونز در سال ۱۸۸۵ تاسیس شد. داو جونز یکی از شاخص‌های متعددی بود که توسط چارلز داو، ادوارد جونز و چارلز برگسترپس ایجاد شد. داو ناشر روزنامه وال استریت بود. جونز متخصص آمار بود و برگسترپس یک روزنامه نگار بود که نام ژورنال وال استریت را اختراع کرد. آن‌ها DJIA را به منظور دستیابی به ابزاری برای ارزیابی سلامت عمومی بخش صنعتی ایجاد کردند. در ابتدا، شاخص شامل دوازده سهام صنعتی بود اما در طول زمان تمرکز شاخص تغییر یافته تا سایر صنایع نوظهور را به اقتصاد آمریکا وارد کند. در واقع، امروزه شامل تعداد بسیار کمی از شرکت‌های صنعتی می‌شود.

این شاخص توسط اکثر معامله‌گران به عنوان شاخص اول بازار جهان مطرح است. با توجه به تأثیر بسیار زیاد وضعیت اقتصادی آمریکا، این شاخص به عنوان شاخص پیشرو که نشان‌دهنده چشم انداز اقتصاد جهانی است در سرتاسر دنیا مورد استفاده قرار می‌گیرد.

شاخص داو جونز شاخص وزنی قیمتی است. به این معنا که سهام دارای قیمت‌های بالاتر تأثیر بیشتری بر ارزش شاخص دارند. این شرکت شامل ۳۰ سهام از بخش‌های مختلف از جمله مواد، کالا‌های مصرفی، امور مالی، مراقبت‌های بهداشتی، صنعت، نفت و گاز، فن‌آوری، مخابرات و خدمات عمومی است. با این حال، شاخص می‌تواند به شاخص‌های فرعی تقسیم شود تا نظارت بر عملکرد را تسهیل کند. این‌ها براساس این حقیقت هستند که شرکت‌ها دارای ارزش زیاد، ارزش متوسط یا ارزش کم در نظر گرفته می‌شوند. سهام دارای حجم و ارزش زیاد، ۷۰ درصد شاخص یعنی اکثریت آن را تشکیل می‌دهد.

هنگامی که این شاخص برای اولین بار در سال ۱۸۹۶ به بازار معرفی شد، تنها شامل سهام ۱۲ کمپانی می‌شد. هر یک از آن کمپانی‌ها به‌عنوان شرکت اصلی در صنعت خود فعالیت می‌کردند، برای مثال اصلی‌ترین شرکت‌ها در صنایع ریل‌سازی، بافت و کتان، گاز، شکر، تنباکو و صنایع نفتی برای اندازه‌گیری این شاخص انتخاب شدند. در حال حاضر، شاخص میانگین صنعتی داوجونز شامل ۳۰ شرکت می‌شود که هر کدام از آن‌ها از بزرگ‌ترین شرکت‌های جهان به‌شمار رفته و درآمدی بسیار بالا دارند. از این کمپانی‌ها می‌توان به شرکت والت دیزنی، مک دونالد، اکسون موبیل، Exxon Mobil، NIKE، اپل، کواکولا، Visa، Intel و مایکروسافت اشاره کرد.

۲- شاخص استاندارد S&P۵۰۰

شاخص S&P ۵۰۰ محصول شرکت Standard & Poor's است. این شرکت توسط هنری ورنام پور Henry Varnum Poor در سال ۱۸۶۰ میلادی تاسیس شد و کار آن جمع‌آوری اطلاعات و تحلیل دیتاهای مالی شرکت‌ها است.

در سال ۱۹۴۱ میلادی، شرکت‌های آمار استاندارد (Standard Statistics Co) و انتشارات پور (Poor's Publishing Co) باهم ادغام شدند و نام آن به Standard & Poor's تغییر کرد. در سال ۱۹۵۷ میلادی، این شاخص به‌عنوان اولین شاخص بازار سهام در جهان، با قابلیت ردیابی توسط کامپیوتر به بازار معرفی شد. این شاخص در ابتدا تعداد سهام کمی را دنبال می‌کرد، اما با گذشت زمان، تعداد سهام حاضر در این شاخص به ۵۰۰ شرکت افزایش یافت و شاخص S&P ۵۰۰ ایجاد شد.

شاخص S&P ۵۰۰ مبتنی بر ۵۰۰ سهم مختلف است به طوری که شامل سهام ۴۰۰ شرکت صنعتی، ۴۰ شرکت خدماتی، ۲۰ شرکت حمل و نقل و ۴۰ موسسه مالی است. وزن سهام تشکیل‌دهنده این شاخص در هر لحظه متناسب با ارزش بازار محاسبه می‌شود. شاخص مورد بحث، شرکت‌هایی که هم در بورس نزدک و هم NYSE است را مورد بررسی قرار می‌دهد. ارزش بازار S&P ۷۰ تا ۸۰ درصد کل ارزش بازار سهام ایالات متحده است.

در محاسبه S&P ۵۰۰ از میانگین وزنی استفاده می‌شود، بنابراین هرچه ارزش بازار شرکتی بیشتر باشد، میزان اثرگذاری آن شرکت بر شاخص نیز بیشتر خواهد بود. همچنین در محاسبه این شاخص تنها سهام شناور آزاد شرکت‌ها که به صورت عمومی قابل معامله است، در نظر گرفته می‌شود.

شرکت‌های حاضر در این شاخص ثابت نیستند و مدام تغییر می‌کنند. این شرکت‌ها توسط کمیته ویژه‌ای انتخاب می‌شوند. برای ورود به لیست ۵۰۰ شرکت برتر عواملی چون ارزش بازار، میزان نقدشوندگی، درصد سهام شناور آزاد و حوزه فعالیت شرکت بررسی می‌شود. شرکت‌هایی که توسط این کمیته انتخاب می‌شوند، نماینده صنعت خود در اقتصاد ایالات متحده محسوب می‌شوند. سهام این شرکت‌ها باید در بورس نیویورک و یا بورس نزدک پذیرفته شده باشد.

اپل، مایکروسافت، آمازون، تسلا، برکشایر هاتاوی، جانسون اند جانسون Johnson & Johnson و UnitedHealth Group Incorporated از جمله شرکت‌های پذیرفته شده در این شاخص هستند.

۳- شاخص نزدک ۱۰۰

تاریخچه شروع فعالیت‌های شاخص نزدک صد به سال ۱۹۸۵ بر می‌گردد. این شاخص از این سال تا به امروز سعی کرده است که همواره خود را ارتقا دهد. این ارتقا باید به همراه بورس اوراق بهادار نیویورک باشد. شاخص نزدک ۱۰۰ Nasdaq شامل شرکت‌های مختلف خارجی از کشورهای متعدد می‌شود.

شاخص نزدک ۱۰۰، میانگین قیمت سهام‌های معامله شده ۱۰۰ شرکت بزرگ غیرمالی و برتر بورس نزدک است. البته این شرکت‌ها ۹۰ درصد وزن شاخص مرکب را نیز تشکیل می‌دهند. شاخص نزدک ۱۰۰ مالی و شاخص زیست فناوری نزدک از دیگر شاخص‌های مهم این بازار به شمار می‌روند. مایکروسافت، اپل، آمازون، فیسبوک، آلفابت، اینتل، پیسی، سیسکو و تسلا از جمله شرکت‌های مهم پذیرفته شده در این شاخص به شمار می‌روند. هر کدام از شرکت‌ها ارزش و وزن مختلفی را در این شاخص دارند که می‌توانند در مواقع و شرایط گوناگونی بالا و یا پایین شوند که شاید در چند سال دیگر خبری از این سهم‌ها نباشد و موارد بهتری با درصد بیشتری جایگزین آن‌ها شوند.

۴- شاخص SHCOMP

SSE Composite که مخفف عبارت شاخص مرکب بورس اوراق بهادار شانگهای، ترکیبی از تمامی سهام A و B پذیرفته شده در بورس چین است. این شاخص با استفاده از یک دوره پایه ۱۰۰ تایی محاسبه شده و در پانزدهم جولای سال ۱۹۹۱ برای اولین بار منتشر شد. شاخص مرکب معیار بسیار مناسبی برای فهم وضعیت کلی بازار بورس چین است، زیرا شاخص‌هایی مانند SSE ۵۰ و SSE ۱۸۰ صرفاً به بررسی گروه‌هایی از شرکت‌های پیشرو بازار می‌پردازند. شاخص مرکب بورس چین نسبت به سایر رقبای خود تا حدی پرنوسان و شاید بی‌ثبات است. به طور مثال، در بازه زمانی نوامبر سال ۲۰۱۴ تا ژوئن ۲۰۱۵ این شاخص بیش از ۱۵۰ درصد رشد کرد؛ زیرا رسانه‌های دولتی همواره از بازار سهام شرکت‌های چینی صحبت کرده و عموم مردم که هیچ تجربه‌ای در سرمایه‌گذاری بورس نداشتند را به خرید سهام تشویق می‌کردند! سپس با گذشت حدود سه ماه از زمان به اوج رسیدن قیمت‌ها، شاخص‌های بازار در سراسری سقوط قرار گرفته و شاخص SHCOMP حدوداً ۴۰ درصد از ارزش خود را طی مدت کوتاهی از دست داد.

در این شرایط شرکت‌ها معاملات خود را متوقف کردند، اتخاذ موقعیت‌های معاملاتی فروش ممنوع اعلام شده و دولت برای حمایت از بازار وارد عمل شد.

برخی از مهم‌ترین سهام موجود در این بازار شامل:

* بانک صنعت و تجارت چین (بانک تجاری دولتی)

* شرکت بیمه عمر چین (شرکت مالی فعال در امور بیمه عمر و درمانی)

* بانک کشاورزی چین

* شرکت PetroChina بازوی اجرای شرکت ملی نفت چین

* شرکت China International Capital Corporation یک شرکت پیشرو در زمینه بانکداری سرمایه‌گذاری و مدیریت دارایی)

۵- نیکی، شاخص مهم و معروف بورس توکیو

شاخص Nikkei Stock Average، Nikkei ۲۲۵ در سراسر جهان به عنوان شاخص برتر سهام ژاپن استفاده می‌شود. بیش از ۷۰ سال از شروع محاسبه آن می‌گذرد که نشان دهنده تاریخ اقتصاد ژاپن پس از جنگ جهانی دوم است. به دلیل ماهیت برجسته این شاخص، بسیاری از محصولات مالی مرتبط با Nikkei ۲۲۵ ایجاد شده و در سراسر جهان معامله می‌شوند، در حالی که این شاخص به اندازه کافی به عنوان شاخص حرکت بازارهای سهام ژاپن مورد استفاده قرار گرفته است. Nikkei ۲۲۵ یک شاخص ارزشی ارزشی است که از ۲۲۵ سهم در بازار پرایم بورس توکیو تشکیل شده است. شرکت‌های پذیرفته شده در این شاخص، در ابتدای اکتبر هر سال بر اساس بررسی سالانه تغییر می‌کنند. البته ممکن است در نتیجه بررسی هیچ تغییری در اجزای سازنده ایجاد نشود. انتخاب شرکت‌ها، باید بر اساس دو عامل «نقدینگی» و «تراز بخش» انجام شود. هنگامی که یک جزء به دلیل ورشکستگی و سازماندهی مجدد گروه شرکت آن و غیره از بورس خارج می‌شود، طبق روال جایگزینی فوق العاده، سهام از شاخص حذف و جزء جدید اضافه می‌شود.

در این شاخص، غول‌هایی مانند Sony Corporation ، Canon Incorporated ، Mazda ، Panasonic inc و شرکت تویوتا پذیرفته شده‌اند.

۶- فوتسی FTSE ؛ برترین شاخص بورس لندن

این شاخص بر مبنای ۱۰۰ شرکت بزرگ (از لحاظ ارزش بازار) حاضر در بازار بورس انگلیس ایجاد شده است. شاخص فوتسی توسط کمپانی FTSE Group که یک شرکت تابعه حاصل سرمایه‌گذاری مشترک بورس اوراق بهادار لندن و روزنامه فایننشیل تایمز است، به صورت مداوم محاسبه می‌شود و از طریق درگاه‌های اطلاع‌رسانی بورس انگلستان منتشر می‌شود.

علیرغم حضور شاخص‌های مهم دیگری در بازار سهام لندن، FTSE ۱۰۰ همچنان پرکاربردترین شاخص محاسباتی این بازار مالی است. بر اساس آمارها، ۱۰۰ شرکت پذیرفته شده در این شاخص حدود ۸۰ درصد از ارزش بورس اوراق بهادار انگلیس را به خود اختصاص می‌دهند.

برخی از مهم‌ترین شرکت‌های موجود در شاخص فوتسی ۱۰۰ عبارتند از:

* بانک سرمایه‌گذاری و خدمات مالی بارکلیز؛ ارزش بازار: ۱۸/۶ میلیارد پوند

* بانک سرمایه‌گذاری و خدمات مالی HSBC؛ ارزش بازار: ۶۳ میلیارد پوند

* شرکت خدمات مخابراتی چندملیتی و دافون؛ ارزش بازار: ۲۹/۸ میلیارد پوند

* هلدینگ مهندسی و خودروسازی رولز-رویس؛ ارزش بازار: ۴/۳ میلیارد پوند

۷- نیفتی ۵۰؛ شاخص معیار بورس هند

شاخص نیفتی ۵۰ (NIFTY ۵۰) اصلی‌ترین شاخص معاملاتی بورس هند محسوب می‌شود.

این شاخص، شاخص معیار بازار سهام هند است و نمایانگر میانگین وزنی ۵۰ شرکت بزرگ هندی است که در بازار بورس اوراق بهادار ملی هند فهرست شده‌اند.

این شاخص در سال ۱۹۹۶ راه‌اندازی شد و تقریباً ۶۰ درصد از کل ارزش این بازار را تشکیل می‌دهد. این شاخص توسط سرمایه‌گذاران در هند و در سراسر جهان به عنوان دماسنج اقتصادی این کشور برشمرده می‌شود.

از مهمترین این شرکت‌ها می‌توان به شرکت خودروسازی Tata Motors، هلدینگ انرژی Reliance Industries، شرکت‌های خدمات فناوری اطلاعات Infosys و Tata Consultancy Services، خدمات مالی HDFC Bank و مواد غذایی Hindustan Unilever اشاره کرد.

۸– شاخص AEX

یورونکست Euronext بزرگ‌ترین بورس اوراق بهادار در اروپا و بازار الکترونیکی بورس اوراق بهادار اروپا است که ساختمان مرکزی آن، در شهر آمستردام، هلند قرار دارد. AEX در آمستردام، ۲۰ BEL در بروکسل، ۲۰ PSI در لیسبون و ۴۰ CAC در پاریس از جمله شاخص‌های مهم این بورس به‌شمار می‌روند. شاخص ای‌ئی‌اکس AEX index، شاخص بازار بورس یورونکست آمستردام است که تاریخچه فعالیت آن به ژانویه ۱۹۸۳ باز می‌گردد و شامل بیش از ۲۰ نماد مربوط به شرکت‌های برتر پذیرفته شده در این بازار است.

در بازار بورس آمستردام تعدادی شاخص مالی برای نشان دادن وضعیت بازار سهام ایجاد شده‌اند، که مهم‌ترین این شاخص‌ها عبارتند از AEX، AMX و ASX. همانند سایر بازارهای بزرگ که یکی از شاخص‌ها از سایرین مهم‌تر بوده و برای ارزیابی وضعیت کلی بازار در نظر گرفته می‌شود، در بورس آمستردام شاخص AEX به عنوان شاخص اصلی بازار محسوب می‌شود.

شرکت‌های موجود در این شاخص از اعتبار بالایی برخوردار بوده و شامل برندهای مطرحی چون یونیولور (شرکت چند ملیتی بریتانیایی-هلندی مالک برندهای متعدد در بازار جهانی)، ING International Netherlands Group، شرکت چندملیتی خدمات بانکی و مالی، فیلیپس (شرکت چندملیتی خدمات و تجهیزات الکترونیکی) و شل (شرکت نفت و گاز بریتانیایی-هلندی) می‌شود.

این شاخص هم‌تراز سایر شاخص‌های ملیتی موجود در بازار یورونکست همچون DAX آلمان و CAC فرانسه است.

۹- شاخص DAX ۳۰

به دلیل موقعیت اقتصادی برتر کشور آلمان و وجود کسب‌وکارهای مختلف در این کشور، انبوهی از شرکت‌های فعال در حوزه‌های گوناگون در بورس فرانکفورت عرضه و پذیرش شده‌اند.

از مهم‌ترین این شرکت‌ها نیز می‌توان به هواپیمایی لوفت هانزا، شیمیایی و داروسازی بایر، آرایشی و بهداشتی هنکل، صنایع مورتوی باواریا یا همان برند خودروبی معروف BMW، آرایشی و بهداشتی بایرسدورف، خودروسازی فولکس واگن و پوشاک هوگو باس اشاره کرد.

شاخص‌های اصلی معاملاتی در این بازار مالی شامل SDAX، MDAX، VDAX، CDAX، LDAX، TecDAX و EuroStoxx ۵۰ می‌باشند. با این حال شاخص «Deutscher Aktienindex» که معروف به DAX یا DAX ۳۰ است، به عنوان شاخص اصلی و محبوب‌ترین آن‌ها در نظر گرفته می‌شود.

۳۰ شرکت ارزشمند بورس فرانکفورت در شاخص دکس فهرست شده و مجموعاً حدود ۸۰ درصد از کل ارزش این بازار را به خود اختصاص می‌دهند. شاخص دکس علاوه بر بازار سهام به عنوان شاخصی برای سنجش وضعیت اقتصادی آلمان در نظر گرفته می‌شود.

۱۰- شاخص S&P/ASX ۲۰۰

شاخص S&P/ASX ۲۰۰ یک شاخص بازار سهام وزن‌دار و تعدیل شده بر اساس ارزش سرمایه سهام شرکت‌های فهرست شده در بورس اوراق بهادار استرالیا است. این شاخص توسط استاندارد اند پورز Standard & Poor's پورز استاندارد اند پورز برای عملکرد سهام استرالیا در نظر گرفته می‌شود. این شاخص، بر اساس ۲۰۰ سهام بزرگ فهرست شده ASX است که روی هم حدود ۸۲ درصد از ارزش بازار سهام استرالیا را تشکیل می‌دهند.

این شاخص شامل ۲۰۰ نماد از برترین شرکت‌های حاضر در بازار بورس استرالیا است. برخی از مهم‌ترین شرکت‌های موجود در این شاخص شامل BHP Billiton شرکت استخراج معادن بریتانیایی-استرالیایی که به عنوان بزرگترین شرکت معادن و فلزات جهان شناخته می‌شود، گروه بانکداری استرالیا و نیوزلند (یکی از بزرگترین بانک‌های حاضر در قاره استرالیا)، Macquarie (شرکت خدمات مالی و بانکداری استرالیایی که به عنوان بزرگترین ارائه دهنده خدمات بانکی و سرمایه‌گذاری در استرالیا شناخته می‌شود)، Fortescue Metal شرکت استخراج معادن استرالیایی که جزء برترین تولیدکنندگان سنگ آهن در جهان است و Commonwealth Bank of Australia مشهور به کام بانک که دومین بانک بزرگ استرالیا محسوب می‌شود، است.

شاخص بورس سیدنی نیز همانند سایر شاخص‌های جهانی هم‌زمان با خبر شیوع ویروس کرونا افت بیش از ۳۰ درصدی را در مدت کوتاهی تجربه کرد، که علیرغم جبران بخشی از این افت تاریخی هنوز نتوانسته به سقف قبلی خود بازگردد.

منبع: پایگاه خبری بازار سرمایه ایران(سنا)